

Вікторія ПАДАЛКО, д-р філософії

e-mail: vpadalko@dakkkim.edu.ua

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв,

Київ, Україна

МУЗИЧНЕ ВТІЛЕННЯ ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ТВОРЧОСТІ ЕСТРАДНИХ ВИКОНАВЦІВ

Вступ. У статті розглянуто особливості музичного втілення поезії Тараса Шевченка в естрадному мистецтві. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім висвітленням естрадних інтерпретацій у науковому дискурсі, попри їхню важливу роль у популяризації творчості Кобзаря. У сучасних соціокультурних умовах, зокрема після Революції Гідності та в період війни, поезія Тараса Шевченка набуває нових смислів і активно інтегрується в масову культуру. Метою статті є визначення особливостей музичної інтерпретації поезії Тараса Шевченка у творчості естрадних виконавців.

Методи. У дослідженні використано комплекс загальнонаукових і мистецтвознавчих методів, зокрема аналіз музичних композицій, порівняння підходів різних виконавців, узагальнення та систематизацію основних тенденцій розвитку музичної шевченкіани, а також інтерпретаційний підхід.

Результати. Встановлено, що музичне втілення поезії Тараса Шевченка в естрадному мистецтві характеризується жанровою різноманітністю та активною трансформацією поетичного тексту в процесі його адаптації до музичної форми. Виявлено типові прийоми інтерпретації, зокрема фрагментацію тексту, риторичні повтори, зміну інтонаційної структури та введення авторських елементів, що сприяють формуванню нових смислових акцентів. Висвітлено тенденції розвитку музичної шевченкіани в контексті популярної музики та проаналізовано особливості індивідуального стилю виконавців. Показано, що в умовах сучасних соціокультурних трансформацій, зокрема в період війни, поезія Тараса Шевченка набуває нової актуальності та інтегрується у сучасний музичний простір.

Висновки. Музичні інтерпретації поезії Тараса Шевченка є важливим засобом її актуалізації та популяризації в сучасному культурному просторі. Вони сприяють формуванню нових смислових акцентів, відображають соціокультурні трансформації та відіграють значну роль у процесах національної самоідентифікації.

Естрадне мистецтво постає як ефективний канал інтеграції класичної поезії у масову культуру.

Ключові слова: *музична інтерпретація, синтез музики і поезії, естрадне мистецтво, музична шевченкіана.*

Вступ

Музична шевченкіана є важливим складником сучасного українського мистецтвознавства, проте в центрі наукового дискурсу тривалий час перебувала переважно академічна музика. Естрадні інтерпретації поезії Тараса Шевченка часто залишалися поза полем зору дослідників, попри їхню значну роль у популяризації творчості Кобзаря серед широкої аудиторії.

Після здобуття Україною незалежності інтерес до музичного осмислення поезії українських класиків значно зріс. Особливо помітним став процес інтеграції текстів Тараса Шевченка в естрадне мистецтво, що дозволило транслювати його ідеї в новому культурному контексті. Важливим етапом у цьому процесі стала активізація національної культурної самоідентифікації, яка посилилася після Революції Гідності та в умовах сучасної війни. У цей період відбувається переосмислення творчості Кобзаря, його тексти набувають нових значень і асоціацій, пов'язаних із боротьбою за свободу, національною ідентичністю та особистісними переживаннями сучасної людини. Саме естрадне мистецтво, орієнтоване на масову аудиторію, стає одним із ключових каналів актуалізації поезії Шевченка.

Метою статті є висвітлення особливостей музичної інтерпретації поезії Тараса Шевченка у творчості естрадних виконавців.

Методи

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і мистецтвознавчих методів. Метод аналізу застосовано для розгляду музичних композицій, створених на основі поезії Тараса Шевченка, а також для виявлення специфіки їхнього музичного та смислового втілення. Метод порівняння дозволив зіставити підходи різних виконавців до інтерпретації поетичних текстів. Метод узагальнення та систематизації використано для визначення основних тенденцій розвитку музичної шевченкіани в естрадному мистецтві. Також застосовано інтерпретаційний

підхід, спрямований на виявлення нових смислових акцентів, що виникають у процесі поєднання поетичного тексту із сучасними музичними формами.

Результати

Поезія Тараса Шевченка вирізняється високим рівнем внутрішньої музикальності, ритмічної організації та емоційної насиченості, що створює передумови для її активного втілення у різних музичних жанрах. Внутрішній зв'язок із народнопісенною традицією, інтонаційна виразність і образна глибина сприяють багатовекторності музичних інтерпретацій – від класичних романсів до сучасних жанрів популярної музики.

Музична інтерпретація поетичного тексту передбачає не лише перенесення вербального змісту у звукову площину, але й створення нового художнього цілого, в якому взаємодіють різні види мистецтва. У цьому процесі змінюється не тільки форма, але й семантика тексту: музика здатна підсилювати окремі смисли, нівелювати інші або ж формувати нові асоціативні зв'язки. Особливо це помітно у випадку естрадного мистецтва, де вагому роль відіграють такі чинники, як жанрова специфіка, особливості вокальної подачі, ритмічна організація та інструментальне аранжування. У результаті поетичний текст інтегрується у новий культурний контекст, стаючи частиною масової культури.

У науковому дискурсі музична інтерпретація поетичного тексту розглядається як складний міжвидовий процес, у якому відбувається взаємодія різних художніх систем. Поетичне слово, будучи перенесеним у музичний контекст, зазнає трансформації не лише на рівні звучання, але й на рівні смислу. Інтонаційна природа музики здатна підсилювати емоційні акценти, змінювати семантичні домінанти та створювати нові асоціативні поля. Особливої уваги потребує питання співвідношення слова і музики. У різних жанрах це співвідношення може змінюватися: від домінування тексту до рівноправного діалогу або навіть підпорядкування слова музичній формі. В естрадному мистецтві зазвичай спостерігається тенденція до синтезу, де поетичний текст і музика взаємодіють як рівнозначні складники художнього цілого.

Важливим аспектом є також жанрова трансформація поетичного тексту. Якщо в академічній традиції переважають

романси та хорові твори, то в естрадному мистецтві спектр значно ширший: від року і поп-музики до репу та електронних жанрів. Кожен із них формує власну модель інтерпретації, що впливає на сприйняття поезії.

Таким чином, музичне втілення поезії Тараса Шевченка в естрадному мистецтві можна розглядати як динамічний процес, у якому класичний текст постійно переосмислюється відповідно до змін культурного середовища.

Варто звернути увагу на особливості трансформації поетичного тексту в музичних інтерпретаціях. Однією з ключових рис музичного втілення поезії Тараса Шевченка є трансформація поетичного тексту в процесі його адаптації до музичної форми. У більшості випадків текст не відтворюється повністю, а зазнає певних змін: скорочення, повторення окремих фраз, зміни акцентів. Авторка статті у своєму дисертаційному дослідженні визначила основні підходи до музичного інтерпретування класиків, започатковані виконавцями-інтерпретаторами їх поетичної спадщини в естрадному мистецтві кінця 80-х–90-х рр. XX ст. – 2000-х рр. XXI ст. (Падалко, 2025). Для висвітлення особливостей музичної інтерпретації поезії Тараса Шевченка у творчості естрадних виконавців у статті буде застосовано два з них: автентичний, що передбачає створення виконавцем максимально повного смислового аналогу першоджерела, що передбачає автентичне, або із незначними змінами використання тексту, та адаптований, який є досить вільним трактуванням оригінального тексту поезії (або кількох поезій одночасно). Наголошуємо, що зазначені підходи у творчості того чи іншого виконавця часто варіюються залежно від композиції.

Модифікації тексту здійснюються задля досягнення більшої стилістичної виразності, посилення емоційного впливу, полегшення вокального відтворення та, відповідно, кращого сприйняття змісту слухачем. Важливу роль відіграють авторські доповнення, які дозволяють інтерпретатору розставити власні смислові акценти або узагальнити ідейно-семантичне наповнення поетичного матеріалу. Значення мають також обрані музичні засоби, відповідність аранжування художньому задуму, специфіка вокальної подачі, а також використання різноманітних вокальних технік і прийомів. Окремої уваги заслуговує явище так званої

"інтерпретації інтерпретації", за якого музичні твори з часом набувають нових смислових нашарувань, зокрема у зв'язку з актуальними соціальними та історичними подіями, наприклад, викликами війни.

У сучасних естрадних інтерпретаціях часто використовується принцип фрагментації, коли з усього поетичного твору обираються лише ключові рядки. Це дозволяє зосередити увагу слухача на центральному образі або ідеї, водночас спрощуючи сприйняття тексту. Іншим важливим прийомом є повтор. У поезії повтор виконує переважно стилістичну функцію, тоді як у музиці він стає структуроутворюючим елементом. Завдяки цьому окремі слова або рядки набувають нового значення, перетворюючись на своєрідні смислові центри композиції. Також варто звернути увагу на зміну інтонаційної природи тексту. Якщо в поезії інтонація визначається ритмікою вірша та пунктуацією, то в музичній інтерпретації вона формується за допомогою мелодії, гармонії, темпу та динаміки. У результаті один і той самий текст може набувати різного емоційного забарвлення залежно від музичного оформлення.

Отже, можна стверджувати, що музична інтерпретація не є простим відтворенням поетичного тексту, а виступає як його нове художнє прочитання, у якому змінюється як форма, так і зміст.

Наприкінці 80-х – 90-х років XX століття звернення до творчості класиків, зокрема й Тараса Шевченка, стало одним із центральних інструментів у мистецтві для відродження української державності й консолідації українців. Внутрішній потенціал поезій, у якій закарбовано відповідні ідеї, образи та події як особистісного, так і національного колективного досвіду, сприяв духовному розкріпаченню нації, а також утвердженню України у світовому культурному просторі як держави з глибоким історичним корінням і унікальною культурною самобутністю.

Традиційно музичні інтерпретації поетичних творів були пов'язані переважно з академічною музичною традицією. Водночас наприкінці 80-х – у 90-х роках XX століття відбулося кардинальне переосмислення підходів до інтерпретації спадщини українських класиків у середовищі музикантів. Такі

звернення здійснили справжній прорив і втілилися у яскравому жанрово-стильовому різноманітті.

Соціокультурні трансформації сприяли тому, що одним із перших новаторських напрямів інтерпретації поезії класиків в естрадному мистецтві стала рок-музика. Це зумовлено тим, що рок-музика ще з другої половини 1980-х років розвивалася як незалежне від ідеологічних обмежень явище, виступаючи своєрідною рефлексією культурних змін і водночас чинником переосмислення цінностей та практик, сформованих у період соціалістичного режиму. Водночас, попри активне засвоєння західних рок-традицій – як у музичній мові, так і в сценічному образі – українські виконавці зберігали чітко виражену національну ідентичність. Серед яскравих представників цього напрямку новаторів у рок-інтерпретації поезії Тараса Шевченка був гурт **"Кому Вниз"**. Їх виступ на першому фестивалі "Червона рута" у 1989 році став знаковим для розвитку україномовної рок-музики та стимулював інтерес до поетичної спадщини українських класиків. Пісню "Суботів" аудиторія слухала стоячи, охарактеризувавши її як "своєрідний гімн єднання української нації, пролог нелегкого шляху відновлення" (Брюховецька, & Євтушенко (Упоряд.), 1993, с. 58).

Вагомим досягненням гурту "Кому Вниз" стала їхня номінація на здобуття Шевченківської премії, що зробило їх першим рок-колективом, висунутим на цю престижну нагороду. У 2007 році гурт був відзначений Народною Шевченківською премією ("Залізний Мамай"). У творчому доробку музикантів – десятки композицій, створених на основі поезій із "Кобзаря" Тараса Шевченка, зокрема "До Основ'яненка", "Розрита могила", "Хустина" та інші.

Поетичні тексти у більшості випадків зберігаються майже без змін, однак окремі слова зазнають риторичних повторів, що посилює їхню акцентуацію та сприяє виникненню нових, актуалізованих асоціацій. Досить часто А. Середа використовує декламаційні ліричні вступи а *cappella*, у яких слово користується своєю ємністю і часовою перевагою над музикою, задаючи емоційний тон сприйняття ще до появи інструментального супроводу. Такі повтори виконують не лише семантичну функцію, а й відіграють важливу роль у формуванні

звуково-інтонаційної структури композиції. Зазначений підхід дозволяє зберегти смислову цілісність та ідейну глибину поетичного тексту, підкреслити його драматизм. Вокал із насиченим тембром створює атмосферу напруги, що підсилює емоційний вплив на слухача.

Серед лауреатів фестивалю "Червона рута – 1989", які звернулися до музичного осмислення поезії українських класиків у межах естрадного мистецтва, варто також відзначити гурт "Зимовий сад". Усі представлені колективом композиції були створені на основі віршів Тараса Шевченка – це арт-рокові твори "Доля", "Кавказ" та "Сирота".

Композиція "Доля", тривалість якої перевищує дев'ять хвилин, значно виходить за межі традиційного формату рок-пісні та тяжіє до естетики прогресивного року, де подібні твори часто функціонують як сюїтні форми. Її структура побудована з кількох контрастних за характером розділів, об'єднаних спільною ідеєю та емоційною логікою розвитку. В інтерпретації використано фрагменти різних поезій Тараса Шевченка, які поєднуються в межах єдиного музичного полотна. Для композиції характерні раптові зміни метру й тональностей, складні формоутворюючі рішення, елементи поліфонії, а також гармонічні та ритмічні структури, що мають витоки в академічній музичній традиції.

Отже, поетичний матеріал використовується вибірково, відбувається адаптований підхід до інтерпретації, що зумовлює своєрідний вільний міжвидовий переклад, або ж створення на основі поезії самостійного синтетичного твору. Така композиція вибудовується як єдність різних за темпом, ритмом і характером частин, які органічно поєднуються між собою. Плавні переходи між фрагментами формують відчуття безперервного музичного розвитку, своєрідної звукової мандрівки. Водночас для повноцінного осмислення твору важливим є знання повних текстів поезій, що стали його основою.

Композиція "Сирота", музичне втілення поезії "Бандуристе, орле сизий", навпаки, є зразком автентичного підходу. Поетичний текст у ній відтворено майже без змін, за винятком окремої трансформації рядка "Полетів би, послухав би", який у пісні набуває варіанту "Прилетів би та й послухав". Така зміна сприяє

більшій ритмічній узгодженості та забезпечує природніше наголошення під час вокального виконання. Варто зазначити, що ця композиція отримала новий імпульс популярності у 2004 році завдяки інтерпретації Ірини Білик.

Гурт **"Гайдамаки"** демонструє синтетичний підхід, поєднуючи українську автентичну музику з елементами різних музичних культур. Їхній стиль, визначений як "козацький рок", інтегрує народні інтонації із сучасними ритмами та інструментальними рішеннями. Інтерпретації поезії Шевченка у їхньому виконанні вирізняються динамічністю, використанням імпровізацій та активною ритмікою. Особливістю є трансформація емоційного змісту текстів: навіть за наявності в ньому мінорних інтонацій, музичне втілення трансформує їх у мажорне, оптимістичне звучання, сповнене віри в майбутнє.

Таким чином, поєднання народних елементів із сучасними музичними формами сприяє актуалізації класичного тексту та розширенню його сприйняття. Символічно, що для музичного втілення гурт обрав фрагмент із поеми "Гайдамаки". Важливу роль у формуванні образу композиції відіграють імпровізації духових інструментів, які надають їй танцювальної енергії. Зміст передається не лише через поетичний текст, а й підсилюється вигуками, емоційними імпровізаціями та іншими виразовими засобами. Характерною рисою як цієї інтерпретації, так і творчості гурту загалом є життєствердний настрій у відображенні української долі.

Деякі виконавці, які розпочали свою творчу діяльність у зазначений період, звернулися до інтерпретації спадщини Тараса Шевченка значно пізніше – вже після подій Майдану, коли постать Кобзаря набула особливого символічного значення як одного з уособлень Революції Гідності. Унаслідок цього активізувалися процеси створення музично-літературних проєктів на основі поезії українських класиків, зокрема "Наш Шевченко: шлях до свободи" (2015 р., сестри Тельнюк), "Улюблені класики. Від Шевченка до Стуса" (2021 р., Марія Бурмака) та інші. Паралельно виникли й були реалізовані масштабні культурні ініціативи, присвячені класичній спадщині, серед яких мистецький фестиваль "She.Fest", міжнародний проєкт-конкурс "Тарас Шевченко єднає народи" тощо. Такі проєкти виконують

подвійну функцію: з одного боку, вони стають платформою для представлення музичних інтерпретацій поезії, а з другого – стимулюють появу нових творчих робіт. Зокрема, участь у проєкті "Тарас Шевченко єднає народи" у 2018 році стала поштовхом для авторки дослідження до повернення до творчих ідей, сформованих ще в шкільні роки, та їх подальшого втілення у власних музичних інтерпретаціях поезій Кобзаря.

Серед гуртів, що дійшли до переосмислення творчості Тараса Шевченка був і **"Плач Єремії"**, який репрезентує інший підхід до музичної інтерпретації, орієнтований на традицію співаної поезії. Їхні композиції вирізняються інтелектуальною насиченістю та глибокою емоційністю. Особливістю стилю є поєднання ліричності з рок-естетикою, що дозволяє створювати багатовимірні музичні образи. Поетичний текст у їхніх інтерпретаціях не лише зберігається, але й отримує додаткові смислові відтінки через музичну експресію.

Англомовна інтерпретація "Реве та стогне Дніпр широкий" свідчить про прагнення інтегрувати українську поетичну спадщину у світовий культурний контекст. Композиція вирізняється сучасним звучанням із виразними елементами фанкової стилістики. В аранжуванні використано партії духових інструментів, які під час живих виступів зазвичай відтворюються за допомогою синтезатора. Характерною рисою інтерпретації є поєднання речитативної манери виконання в англомовних фрагментах із вокалізованим поданням українського тексту.

Гурт **"Гартак"** звертається до поезії Шевченка через призму сучасних музичних стилів, зокрема реп-кору. Такий підхід дозволяє осмислити класичні тексти в контексті актуальних соціальних проблем. У їх інтерпретаціях поетичні мотиви поєднуються з сучасними реаліями, що створює нові асоціативні зв'язки. Таким чином, поезія Шевченка набуває нової актуальності та стає близькою сучасному слухачеві.

Отже, використання сучасних музичних стилів, зокрема репу, відкриває нові можливості для інтерпретації поезії Тараса Шевченка. Такий підхід дозволяє інтегрувати класичний текст у сучасний культурний простір, роблячи його зрозумілим і близьким для молодшої аудиторії.

Переосмислення творчої спадщини Тараса Шевченка отримало яскраве втілення у діяльності дуету **"Сестри Тельнюк"**, зокрема в масштабному літературно-музичному проєкті – концертній програмі "Наш Шевченко: шлях до свободи" (2015 р.), що стала одним із найвагоміших здобутків виконавиць. У межах цієї програми було представлено 12 авторських музичних інтерпретацій поезій Кобзаря, тоді як для тринадцятої композиції музику створив В. Сильвестров, присвятивши пісню "Садок вишневий коло хати" самим виконавицям. За словами артисток, звернення до інтерпретації поезії Тараса Шевченка відбулося під впливом подій Майдану, коли постать Кобзаря набула особливого значення як одного з ключових символів Революції Гідності.

Як уже зазначалося, звернення Марії Бурмаки до спадщини Кобзаря теж відбулося після 2014 року. Обраний текст вірша "Мені однаково, чи буду..." відтворено майже без змін – винятком є лише повтори рядків "Однаковісінько мені" та "На нашій – не своїй землі". Музичне рішення сприяє більш виразному структуруванню поезії, умовно поділяючи її на три частини. Особливу увагу привертає використання блюзових інтонацій у сольній партії електрогітари. Ще одним прикладом звернення до поезії Тараса Шевченка є композиція "Ой крикнули сірі гуси". У цій інтерпретації виконавиця зберігає притаманне ліриці Кобзаря тяжіння до народнопісенної традиції, передаючи його через характерні мелодичні звороти та особливості вокальної манери.

З початком повномасштабної війни інтерес до творчості українських класиків значно посилюється, досягнувши безпрецедентного рівня. Водночас результати цього звернення вперше отримали можливість охопити максимально широку аудиторію. Яскравим прикладом є музична інтерпретація поезії "Думи мої, думи" у виконанні Артема Пивоварова та DOROFEEVA (2022 р.), яка стала однією з найпопулярніших україномовних композицій в інтернет-просторі, зібравши близько 10 мільйонів переглядів протягом першого місяця. У таких композиціях відбувається узагальнення поетичного змісту, виділення ключових мотивів і їх адаптація до сучасного культурного контексту, що і сприяє формуванню нових смислів та розширенню аудиторії.

Сучасні інтерпретації поезії Тараса Шевченка демонструють тенденцію до максимального наближення до масової аудиторії. Це проявляється не лише у виборі музичних жанрів, але й у способах подачі матеріалу, зокрема через цифрові платформи та соціальні мережі. Важливим показником популярності таких інтерпретацій є кількість переглядів і поширень, що свідчить про високий рівень зацікавленості до поетичної спадщини. У цьому контексті поезія Шевченка перестає бути виключно об'єктом академічного дослідження і стає частиною повсякденної культурної практики. Особливої актуальності набувають тексти, пов'язані з темами свободи, боротьби та національної гідності, які резонують із сучасними подіями. У музичних інтерпретаціях ці мотиви підсилюються за допомогою динамічної ритміки, емоційного вокалу та сучасного звучання.

Таким чином, сучасні музичні інтерпретації поезії Тараса Шевченка тісно пов'язані із соціально-історичними процесами, що відбуваються в Україні. Особливо помітним є вплив Революції Гідності та повномасштабної війни, які спричинили нову хвилю звернення до творчості Кобзаря. У цей період поезія Шевченка сприймається не лише як літературна спадщина, але і як актуальний художній коментар до сучасних подій. Музичні інтерпретації стають формою емоційної реакції на суспільні виклики, а також засобом комунікації з широкою аудиторією. Через сучасні музичні стилі, доступні масовому слухачеві, поезія Шевченка інтегрується у повсякденний культурний простір. Можна стверджувати, що актуалізація поезії Тараса Шевченка у сучасній музиці є не випадковим явищем, а закономірною реакцією культури на історичні трансформації.

Окрім створення нових музичних інтерпретацій, які безпосередньо актуалізують смислове наповнення поезії українських класиків, слід зазначити, що й уже існуючі музичні втілення здатні з часом набувати додаткових значень. У діяхронному вимірі, зі зміною соціально-політичного контексту, вони розширюють свою семантичну палітру, формуючи явище так званої "інтерпретації інтерпретацій". Показовим прикладом такого процесу є музична інтерпретація авторкою дослідження поезії Тараса Шевченка "Зацвіла в долині червона калина", яка з плином часу отримала нові смислові відтінки, збагачуючи

систему образів і символів твору. Пісня була присвячена українцям, які вимушено перебувають далеко від батьківщини. Перший куплет композиції звучить у німецькому перекладі ("Blühte rot im Tal"), що набуло особливого символічного значення після початку повномасштабної війни, адже саме Німеччина стала країною, до якої виїхала найбільша кількість українських біженців – понад один мільйон.

В інтерпретації поєднано народні вокальні традиції із сучасними засобами виразності. Мелодика відображає драматургію поетичного тексту, сприяючи глибшому сприйняттю його смислів. Таким чином, музична інтерпретація виступає як форма діалогу між класичною спадщиною та сучасністю. У процесі інтерпретації особлива увага приділяється вокальній виразності, яка поєднує елементи народної манери співу із сучасними техніками. Використання варіативної динаміки, тембрових контрастів і ритмічної свободи дозволяє передати емоційну багатшаровість поетичного тексту. Крім того, важливу роль відіграє сценічна інтерпретація, яка включає не лише вокальне виконання, але й акторську подачу, що сприяє глибшому зануренню слухача у зміст твору.

Дискусія і висновки

Сучасні естрадні інтерпретації поезії Тараса Шевченка демонструють широкий спектр підходів до осмислення його творчості. Вони відображають як збереження традицій, так і їхню трансформацію в умовах сучасної культури. Особливо важливим є те, що музичні інтерпретації сприяють актуалізації поезії Шевченка в контексті сучасних соціальних процесів, зокрема боротьби за національну ідентичність та свободу. У нових музичних формах його тексти набувають додаткових значень, що робить їх близькими сучасному слухачеві.

Важливо також підкреслити, що музичні інтерпретації сприяють не лише популяризації творчості Тараса Шевченка, але й формуванню національної культурної ідентичності. Через поєднання поетичного слова та музики створюється новий художній простір, у якому класична спадщина отримує сучасне звучання.

Отже, можна констатувати, що естрадне мистецтво відіграє важливу роль у популяризації поетичної спадщини Тараса Шевченка. Воно не лише зберігає її, але й активно переосмислює,

створюючи нові культурні сенси. Таким чином, музичне втілення поезії Тараса Шевченка в естрадному мистецтві можна розглядати як одну з ключових форм її сучасного існування. Воно забезпечує не лише збереження культурної спадщини, але й її постійне оновлення відповідно до потреб суспільства.

Перспективи подальших досліджень полягають у більш детальному аналізі засобів музичної виразності та їхнього впливу на інтерпретацію поетичного тексту.

Список використаних джерел

Брюховецька, Л. І., & Євтушенко О. М. (Упоряд.). (1993). *Зірки "Червоної рути"*. КМ Academia.

Падалко, В. О. (2025). *Музична інтерпретація поетичних текстів українських класиків у творчості естрадних виконавців кінця XX – початку XXI століття*. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. НАКККІМ.

References

Bryukhovetska, L. I., & Yevtushenko, O. M. (Comps.) (1993). *Stars of "Chervona Ruta"*. KM Academia.

Padalko, V. O. (2025). *Musical interpretation of poetic texts of Ukrainian classics in the works of pop performers of the late 20th – early 21st century*. Doctoral dissertation National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts.

Отримано редакцією збірника / Received: 14.04.26

Прорецензовано / Revised: 23.04.26

Схвалено до друку / Accepted: 26.05.26

Опубліковано / Published: 29.05.26

Viktoriia PADALKO, PhD

e-mail: vpadalko@dakkkim.edu.ua

National Academy of Culture and Arts Management, Kyiv, Ukraine

MUSICAL INTERPRETATION OF TARAS SHEVCHENKO'S POETRY IN THE WORKS OF POP PERFORMERS

Background. *The article examines the specific features of the musical interpretation of Taras Shevchenko's poetry in popular (pop) music. The relevance of the study is determined by the insufficient coverage of pop interpretations in academic discourse, despite their significant role in popularizing the works of the Kobzar. In contemporary socio-cultural conditions, particularly after the Revolution of Dignity and during the ongoing war, Shevchenko's poetry acquires new meanings and is actively integrated into mass culture. The aim of the article is to identify the*

specific features of musical interpretation of Taras Shevchenko's poetry in the works of pop performers.

Methods. *The study employs a set of general scientific and musicological methods, including the analysis of musical compositions, comparison of interpretative approaches of different performers, generalization and systematization of key trends in the development of Shevchenko-themed music, as well as an interpretative approach.*

Results. *It has been established that the musical interpretation of Taras Shevchenko's poetry in pop music is characterized by genre diversity and active transformation of the poetic text in the process of its adaptation to musical form. Typical interpretative techniques have been identified, including textual fragmentation, rhetorical repetition, changes in intonational structure, and the introduction of authorial elements that contribute to the formation of new semantic accents. The study highlights the development trends of Shevchenko-themed music within popular culture and analyzes the individual stylistic features of performers. It is shown that under contemporary socio-cultural transformations, particularly in the context of war, Shevchenko's poetry gains renewed relevance and becomes integrated into the modern musical space.*

Conclusions. *Musical interpretations of Taras Shevchenko's poetry serve as an important means of its revitalization and popularization in the contemporary cultural space. They contribute to the formation of new semantic dimensions, reflect socio-cultural transformations, and play a significant role in processes of national identity formation. Popular music emerges as an effective channel for integrating classical poetry into mass culture.*

Keywords: *musical interpretation, synthesis of music and poetry, popular music, Shevchenko-themed music.*

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses, or interpretation of data; in the writing of the manuscript; or in the decision to publish the results.